

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Βηρυτός, 20 Νοεμβρίου 2024

Λίβανος: τρέχουσα οικονομική επικαιρότητα

Συνοψίζουμε τις τελευταίες σημαντικές ειδήσεις της χώρας, ως εξής:

✓ **Εκτιμήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας για το κόστος του πολέμου στον Λίβανο.**

Η Παγκόσμια Τράπεζα εκτίμησε ότι ο πόλεμος του Ισραήλ κατά του Λιβάνου έχει κοστίσει στη χώρα 8,5 δις δολάρια. Σε έκθεσή της που δημοσιεύθηκε στις 14 Νοεμβρίου *(η πρώτη μετά από πολλούς μήνες δεδομένης της έλλειψης αξιόπιστων στοιχείων σύμφωνα με τον διεθνή οργανισμό)*, διαπιστώνεται ότι οι υλικές ζημιές που προκλήθηκαν από τους ισραηλινούς βομβαρδισμούς στις υποδομές ανήλθαν σε 3,413 δις δολάρια, ενώ οι οικονομικές απώλειες ξεπέρασαν τα 5,062 δις δολάρια. Η κατοικία έχει πληγεί περισσότερο, με τις ζημιές να ξεπερνούν τα 3 δις δολάρια και 100.000 κατοικίες να έχουν καταστραφεί μέσα σε ένα χρόνο. Θα ακολουθήσει αναλυτικότερη ενημέρωση του Γραφείου μας σχετικά με τα τελευταία ευρήματα της Π.Τ.

✓ **Η κατάσταση του κρατικού προϋπολογισμού του Λιβάνου για το επόμενο έτος.**

Σύμφωνα με σημερινά δημοσιεύματα του οικονομικού τύπου, το σχέδιο προϋπολογισμού για το 2025, που εγκρίθηκε από την λιβανική κυβέρνηση στις 23 Σεπτεμβρίου, το ίδιο χρονικό διάστημα που το Ισραήλ κλιμάκωσε τον πόλεμο κατά του Λιβάνου, κατά τα φαινόμενα, δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερες επιπτώσεις, *καθώς η λιβανική κυβέρνηση τήρησε με επιτυχία τη συνταγματική προθεσμία για το σχέδιο προϋπολογισμού, ένα σπάνιο επίτευγμα, δεδομένων των δυσκολιών που αντιμετωπίζει η χώρα όλο το τρέχον διάστημα.* Συνεπώς, στις 23 Σεπτεμβρίου, η κυβέρνηση ολοκλήρωσε την αναθεώρηση του προϋπολογισμού και το έγγραφο διανεμήθηκε στους βουλευτές. Το σχέδιο πάντως είχε ήδη αντιμετωπίσει κριτική πριν από το ξέσπασμα της κρίσης ασφαλείας της χώρας, η οποία συνεχίζεται, καθώς το κείμενο εμφανίζεται σημαντικά ξεπερασμένο σήμερα, αφού δεν ενσωματώνει στο ελάχιστο τις παρελθούσες επιπτώσεις των συγκρούσεων, που ξεκίνησαν στις 8 Οκτωβρίου 2023, μετά τον πόλεμο της Γάζας, ούτε τις πιθανές συνέπειες μιας παράτασης ή επιδείνωσης των εχθροπραξιών. Οικονομικοί και φορολογικοί αναλυτές υπογραμμίζουν ότι λείπουν οι αναφορές τόσο στην εκτίμηση της Παγκόσμιας Τράπεζας για ζημιές ύψους 8,5 δις δολαρίων όσο και στην υποσχεθείσα βοήθεια από την πρόσφατη διάσκεψη στο Παρίσι, η οποία περιλαμβάνει 1 δις δολάρια για ανθρωπιστική βοήθεια και τον στρατό, με τουλάχιστον το ένα δέκατο να έχει ήδη παραδοθεί.

Συμπερασματικά, το κράτος θα είχε τρεις τρόπους να προσαρμόσει τον προϋπολογισμό του ανάλογα με την κατάσταση: να αυξήσει την προσφορά χρήματος σε λιβανικές λίρες, να διαγράψει ή να αναδιρθώσει το χρέος του ή να αναθεωρήσει το φορολογικό του σύστημα. Υπό τις τρέχουσες συνθήκες, η φορολογία είναι το μόνο εργαλείο που παρέχει κάποιο περιθώριο ελιγμών, αλλά είναι αβέβαιο αν θα είναι αρκετό.

✓ **Τομέας ενέργειας Λιβάνου.**

Ο Λιβάνιος υπηρεσιακός Υπουργός Ενέργειας και Υδάτων, Walid Fayyad, ανακοίνωσε σε δελτίο τύπου ότι ενημερώθηκε στις 14 Νοεμβρίου από το γραφείο του Ιρακινού πρωθυπουργού και το Υπουργείο Πετρελαίου της χώρας ότι το Ιράκ δεσμεύεται να συνεχίσει να προμηθεύει καύσιμα στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας του Λιβάνου, σημαντική συνδρομή για τον Λίβανο, δεδομένων των χρόνιων στρεβλώσεων, ελλείψεων και προβλημάτων που διαπιστώνονται στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας στον Λίβανο. Συγκεκριμένα, η βοήθεια αυτή συνίσταται σε μια τρίτη ανανέωση της σύμβασης προμήθειας μαζούτ που υπεγράφη στις 21 Ιουλίου 2021 μεταξύ του Λιβάνου και του Ιράκ, ώστε να μπορέσει η κρατική λιβανική ηλεκτρική εταιρία Électricité du Liban (EDL) να συνεχίσει να προμηθεύει τον πληθυσμό με λίγες ώρες ηλεκτρικού ρεύματος την ημέρα (έως 4), τη στιγμή μάλιστα που και η οικονομική κρίση παρατείνεται και ο πόλεμος συνεχίζεται. Οι τιμές του φυσικού αερίου μειώθηκαν πάντως και πάλι στις 15 τ.μ., μια τάση που συνεχίζεται από τα τέλη Οκτωβρίου, σύμφωνα με τον τελευταίο τιμοκατάλογο που δημοσίευσε το Υπουργείο Ενέργειας. Οι τιμές του ντίζελ και του μαζούτ αυξήθηκαν πολύ ελαφρά.

✓ **Η κίνηση στο Διεθνές Αεροδρόμιο Βηρυτού και ο τομέας του τουρισμού.**

Οι επιβάτες του αεροδρομίου (αφίξεις, αναχωρήσεις και διαμετακόμιση) μειώθηκαν σε 5,1 εκατομμύρια τους πρώτους 10 μήνες του 2024, από 6,3 εκατομμύρια κατά την ίδια περίοδο του 2023, ή μείωση της τάξεως του 19,1%, σύμφωνα με τα στοιχεία που απεικονίζει η τελευταία έκθεση της συστημικής λιβανικής τράπεζας Byblos Bank, με βάση δεδομένα που έδωσε το ίδιο το Διεθνές Αεροδρόμιο Ραφίκ Χαρίρι (RHIA). Ακόμη, η Ένωση Ταξιδιωτικών και Τουριστικών Πρακτόρων στον Λίβανο δήλωσε ότι ο αριθμός των ταξιδιωτών που φθάνουν στο Λίβανο αεροπορικώς είναι «πολύ περιορισμένος» λόγω του συνεχιζόμενου πολέμου με το Ισραήλ, προσθέτοντας ότι ορισμένα ταξιδιωτικά γραφεία βασίζονται ακόμη σε κρατήσεις που έγιναν για την περίοδο των διακοπών στο τέλος του έτους. *Υπενθυμίζεται ότι οι πτήσεις προς τον Λίβανο παραμένουν περιορισμένες, με την Middle East Airlines (MEA) να είναι ο μόνος αερομεταφορέας που εξακολουθεί να εκτελεί καθημερινές πτήσεις με 12 αεροσκάφη του στόλου του (από τις 55-60 αεροπορικές εταιρίες που πετούσαν προηγουμένως) από και προς το Διεθνές Αεροδρόμιο Rafik Hariri από τα τέλη Σεπτεμβρίου. Συνολικά, καταγράφεται σημαντική μείωση της δραστηριότητας, με εκτιμώμενη πτώση 80% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Το ίδιο το αεροδρόμιο πάντως δεν έχει πληγεί από την έναρξη του πολέμου, μια ευτυχής κατάσταση που αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στη διεθνή πίεση, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών, για να αποφευχθεί η κλιμάκωση. Ωστόσο, αρκετές βομβιστικές επιθέσεις έχουν πραγματοποιηθεί σε πολύ κοντινή απόσταση από το αεροδρόμιο.*

✓ **Θετικές επιχειρηματικές ειδήσεις.**

- Η Polar, μια επιτυχημένη νεοφυής εταιρία, συνδιοκτησίας του Λιβανέζου επιχειρηματία Charbel Seif, η οποία ειδικεύεται στην ανάλυση δεδομένων για διαδικτυακές επιχειρήσεις, ανακοίνωσε ότι συγκέντρωσε 18 εκατ. δολάρια σε πρόσφατο γύρο συρροής χρηματοδοτήσεων. Η νέα αυτή χρηματοδότηση ανεβάζει τα συνολικά κεφάλαια που έχει συγκεντρώσει η Polar από την ίδρυσή της το 2021, σε 28,5 εκατ. δολάρια.

- Παρά τις απεργίες, την καταστροφή των υποδομών και το αυξημένο κόστος λόγω του πολεμικού κινδύνου, οι οινοπαραγωγοί του Λιβάνου στοχεύουν να παράγουν φέτος 15 εκατ. οινικές φιάλες. Οι Λιβάνιοι οινοποιοί, οι οποίοι εξαγουν περίπου το ήμισυ της παραγωγής τους, επικεντρώνονται περαιτέρω στις διεθνείς αγορές για να αντισταθμίσουν τη μείωση των πωλήσεων στο εσωτερικό, ειδικά μετά τις ισραηλινές επιθέσεις που εντάθηκαν στον Λίβανο το φθινόπωρο. Αρκετά οινοποιεία έχουν στείλει όσο το δυνατόν περισσότερο απόθεμα στους διανομείς τους στο εξωτερικό, φοβούμενα ότι οι λιμένες και το αεροδρόμιο της χώρας μπορεί να αποτελέσουν στόχο, σύμφωνα με την Οινολογική Ένωση Λιβάνου (UVL), δεομένου και του αποκλεισμού που είχε υποστεί ο Λίβανος κατά τη διάρκεια του τελευταίου πολέμου με το Ισραήλ το 2006. Πάντως, οι οινοποιοί, ενισχυμένοι από μια επιτυχημένη συγκομιδή, είναι αισιόδοξοι, καθώς, ευτυχώς, φέτος το κρασί ωρίμασε νωρίς. *Αυτό κατέστησε δυνατή τη συγκομιδή από τις αρχές Αυγούστου και έσωσε τη σοδειά του 2024, όπως τονίζει και η Ένωση, η οποία περιλαμβάνει 23 αμπελώνες, που αντιπροσωπεύουν το 75% της λιβανικής παραγωγής κρασιού.*

Αλια Ν. Παπαναστασίου

Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Επικεφαλής Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Βηρυτού

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟΝ ΛΙΒΑΝΟ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τις ενημερώσεις του Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-beirut@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomemon>).
4. Οι πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στην παρούσα ενημέρωση, προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Βηρυτού τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.